

“...Tu i tr Vi t c m n m b t các c h i... Nh ng gì không ng đ u có th x y ra. Hãy c m th t cao đ p, và hãy làm vi c th t nh t thành. Không ch xây đ ng đ c c ng đ ng vi ng m nh n i đây, mà s còn giúp đ c cho m t đ t n c Vi t Nam s t do dân ch t ng lai ...”

Đó là chuy n r t khó nhìn th y, nh ng chúng ta đã nhìn th y: m t ng i da đen l n đ u tiên tr thành T ng Th ng qu c gia hùng m nh nh t th gi i. Barack Obama đã đ t m t đ u m c l ch s l n, không ch trên dòng l ch s Hoa K , mà t thân ông cũng đã tr thành m t bi u t ng l n cho nh ng khát v ng mu n bi n đ i th gi i. Hãy c m th t cao đ p, và r i làm h t s c mình v i khôn ngoan và ni m tin. Câu chuy n c a Obama tr thành T ng Th ng M cũng là m t khích l cho nh ng ng i đang m c và làm vi c cho n n dân ch t ng lai c a Vi t Nam: vi c khó làm nh ng s làm đ c, và chuy n không ng nh ng l i tr thành hi n th c. Sau đây, là m t s trích đo n suy nghĩ t nhi u ng i Vi t tr c hi n t ng l ch s này.

Tiêu đề bài viết: Hoa Kỳ và a qua: Hãy cùng và làm việc (Trn Kh)

Trên đài VOA, nhà báo Văn Quang t Sài Gòn cho bi t c m t ng c a ông v t n T ng Th ng Hoa K nh sau:

"Tôi không bi t m y ng i Á châu khác ra sao nh ng ng i Vi t Nam thì không ph i h hy v ng gì n i ông t n T ng Th ng c a n c M , nh ng h th y đó là m t n c M m i, m t b m t n c M hoàn toàn m i. T t c nh ng n t ng v m t n c M phân chia ch ng t c đ ng nh đã b đánh đ h t. Th c s đ i v i ng i Vi t Nam thì h không hy v ng gì c nh ng h v n thích vì h nhìn th y m t n c M m i, tr trung h n, g n g i v i tu i tr h n. H hy v ng n c M s làm đ c m t đ i u gì đó đ i v i n c M nói riêng và th gi i nói chung. Đó là s th nh v ng, hòa bình cho th gi i , không còn di u h u n a, cu c s ng m i ng i s no m h n, không còn phân chia ch ng t c, giai c p. B n thân tôi cũng vui khi th y t n T ng Th ng M là ng i da đen, đ i u đó r t thú v ; ph i nói th t m t năm tr c đây tôi ch a nghĩ t i bao gi . H i đó tôi ch nghĩ n c M s có m t bà T ng Th ng ho c m t ông T ng Th ng khác, nhi u kinh nghi m h n. L n này, s thay đ i làm tôi ng c nhiên. Xin chúc m ng n c M có T ng Th ng m i và hy v ng vào m t t ng lai m i, t t đ p h n cho n c M và cho th gi i nói chung".

Trong khi đó, trên đài RFA, lu t s Lê Qu c Quân, cũng t Vi t Nam, đã nh n xét v Obama và b u c Hoa K :

"Cái không khí cũng như những gì chúng tôi theo dõi suốt từ đầu lúc mà quá trình tranh cử cho đến khi kết quả thì chúng tôi thấy thật tuyệt vời vì những gì ta sống và làm việc trong không khí thật sự tốt, thật sự đẹp cả bây giờ chính kiến của mình".

Một điều bất ngờ khác, trên đài BBC, luật gia Nguyễn Đăng Dung cho rằng "chính bêu c Mỹ 'rất lâu rồi' và "còn phải có sự cạnh tranh trong bêu c như vậy". Về việc Việt Nam có thể học hỏi được gì từ cuộc bêu c lịch sử ở Mỹ, chuyên gia này nói thêm: "Nếu không có sự cạnh tranh thì không thấy được sự cần thiết phải thay đổi..."

Tuy nhiên, với bốn chất dè dặt của những luật gia làm việc trong chính phủ đương thời VN nên các chuyên gia về luật như Lê Quốc Quân và Nguyễn Đăng Dung như đang chờ đợi nói những gì đã xảy ra lúc dân tộc VN cần đến một bộ phận cái chính phủ đương phong kiến làng xã hiện nay để đưa đến một cuộc vào nên dân chủ đã đương với những cuộc bêu c hào hùng mới 4 năm như thế.

Độc biệt, nhà báo lão thành Bùi Tín đã viết với cảm hứng trào dâng trong bài ["Độc biệt, nhà báo lão thành Bùi Tín đã viết với cảm hứng trào dâng trong bài"](#)

, và nội dung bài này đã được nhiều bạn trẻ phải biết khắp toàn cầu để cùng chia sẻ cảm tưởng và hành động. Nhà báo Bùi Tín viết:

"...Ngày 20-1-2009, 2 tháng rồi nữa, Obama tuyên bố nhận chức Tổng thống Mỹ, Nguyên thủ Quốc gia, còn là người đương đầu Chính phủ, cũng là Tổng thống quân đội Hoa Kỳ.

Vài năm trước đây, không một ai từng nghĩ người có một người da màu, mang dòng máu châu Phi, có thể trở thành tổng thống Mỹ. Không ai có thể nghĩ rằng có một cặp vợ chồng da màu là Tổng thống và Đệ nhất phu nhân, là ông chồng và bà chồng của Nhà Trắng. Giờ đây với đương bêu c, Obama không ngừng ngừng gì thiêu với mình, nên luật sư Michelle Obama, là một dòng máu nô lệ da đen..... (..)

Tôi được sống trên đất Mỹ những ngày sôi nổi này, hẳn chuyện những công dân vùng nông thôn, sinh viên da trắng và da màu, vì sao Obama được tin cậy đến thế? Hãy cho biết: đó là đức tính biết lắng nghe, biết cúi mình xuống những con người bình thường, hiểu rõ từng lớp trung lưu đa số, thông cảm với những con người bất hạnh thiếu thốn đồ ăn uống và quần áo. Họ không

truy n c m đ c. Nhìn và nghe h , chúng tôi hi u: h vì h , vì chính h , h n là vì c tri, vì c ng đ ng. Obama n i lên, khác h n nh ng ng i nh th . Obama có năng l c truy n c m. Chúng em khóc khi nghe Obama nói v nh ng khát v ng nh c a dân th ng, c a đ i th ng, nh gi c m l n nh t c a đ i ông"..... (..)

M t s ki n không ng , không th t ng t ng n i đã x y ra.

Mong r ng các b n tr Vi t Nam trong và ngoài n c tìm hi u sâu s c cu c b u c M và t ng th ng M tr trung cùng th h . Đ nuôi mong c n c ta s m có m t ch đ đa nguyên đa đ ng nh đồng đ o các n c dân ch . Đ c tri ta có quy n t do l a ch n nh ng ng i lãnh đ o qua nh ng cu c tranh c hào h ng, thoát kh i nh ng cu c b u c "đ ng ch n, dân b u" nh t nh o, sinh ra nhi u quan ch c thi u ki n th c, quan li u, gi i moi móc c a công, ch có tài "hành dân".. (..)

V i Barack Obama nh n ch c t ng th ng M , m t k nguyên m i c a n c M m ra. M t làn gió m i trong làn th i qua kh p hành tinh. Th h m i tr i đ y. S c b t m i có đ . Qu n chúng đồng đ o th c t nh v s c m nh c a mình làm nên l ch s .

Cu c tranh đ u m i nhi u cam go cũng nhi u h a h n m ra. N n chính tr toàn c u nh tr l i, đ y h ng ph n. M i gi c m đ u có th thành hi n th c, qua đ u tranh quy t li t c a m i con ng i có ki n th c, có ý chí đ i m i v th c ch t.. M i công dân c a th gi i, trong đó có ng i Vi t Nam, náo n c góp ph n tham gia vào cu c đ i m i c a n n chính tr th gi i, đ cu c s ng trên hành tinh b t t i t m, thêm t do và sáng t o, m i ng i m i n c t n h ng m no và h nh phúc, x ng đáng v i danh nghĩa Con Ng i".

Nh ng dòng ch c a nhà báo Bùi Tín mang đ y h i m c a l a c m , và c lòng nhi t thành c a m t nhà ho t đ ng dân ch không m t m i.

Và sau đây là nh n xét r t tr m l ng c a Giáo S Lê Xuân Khoa, ng i đã tr i qua nhi u th p niên làm vi c bên c nh B Ngo i Giao Hoa K , nhìn l i v n đ nh m t ng i nhi u năm "trong n i tình th đô Washington DC" và nh m t ng i g c Vi t đi tr c mu n gi cho nh ng ng i tr g c Vi t:

"S ki n ông Barack Obama đ c c và tr thành v T ng th ng da đen đ u tiên c a Hoa K cho chúng ta th y r ng nhân dân M đã v t t th ng đ c thành ki n k th ch ng t c, th hi n

tình thế n bình đng, t do và dân ch th t s. Đây là đi u ki n c n thi t cho vai trò lãnh đ o th gi i c a Hoa Kỳ.

Trong b n năm s p t i, ông Obama s ph i đ ng đ u v i nh ng h u qu tr m tr ng do chính quy n c a T ng th ng Bush và t p đoàn tài phi t sau l ng Đ ng C ng Hòa gây ra v m t đ i n i cũng nh đ i ngo i. Tân T ng th ng ch c ch n s t p h p nh ng chuyên gia l i l c đ c u v n tình hình kinh t tài chánh, và c i thi n tình tr ng giáo d c, y t và xã h i. Mặc dù s có nh ng thay đ i đúng h ng và c n thi t nh ng vi c s a ch a nh ng sai l m đã qua s không ph i là chuy n d dàng.

V đ i ngo i thì ta đã ch ng ki n s ng h nhi t thành c a c ng đ ng th gi i đ i v i ông Obama t lúc ông b t đ u tranh c. Cu c phi u l u quân s Iraq và đ ng l i *cowboy diplomacy* " c a chính quy n Bush, theo nh n đ nh c a *The Economist*, đã làm cho nhi u n c b t m n, k c các đ ng minh, và h đã công khai tán thành ch tr ng "tiên l h u binh" c a ông Obama, t c là gi i quy t nh ng mâu thu n v i các n c thù ngh ch b ng đ i tho i, n u th t b i m i ph i dùng đ n gi i pháp quân s. Th gi i dân ch s h p tác ch t ch h n v i Hoa Kỳ trong công cu c đi t tr kh ng b và dân ch hóa các ch đ đ c tài.

Trong bài phát bi u cám n l i chúc m ng c a Th ng Ngh sĩ McCain, ông Obama đã kêu g i m i thành ph n dân chúng, không phân bi t đ ng phái hay ch ng t c, hãy đoàn k t thành m t kh i dân t c đ phát huy s c m nh c a Hi p Ch ng Qu c Hoa Kỳ. C ng đ ng ng i M g c Vi t, nh t là th h tr , c n n m b t các c h i dành cho m i c ng đ ng ch ng t c, tham gia vào gu ng máy chính quy n, đóng góp ti ng nói v chính sách và th c hi n nh ng đ án có l i ích chung".

Tu i tr Vi t c m n m b t các c h i... Nh ng gì không ng đ u có th x y ra. Hãy nhìn c m th t cao đ p, và hãy làm vi c th t nhi t thành. Không ch xây đ ng đ c c ng đ ng v ng m nh n i đây, mà s còn giúp đ c cho m t đ t n c Vi t Nam s t do dân ch t ng lai.